

Trondheim
kommunale musikkskole

1973 TKM 25 år 1998

Festskrift i forbindelse med TKM 25-årsjubileum

Festskrift desember 1998

Tekst: Liv Urler Henriksen

Trykk: Trondheim kommunes trykkeri

Opplag: 500

Trondheim kommunale musikk- og kulturskole

Olavskvartalet

7011 Trondheim

Tlf.: 72 54 66 71 • Fax.: 72 54 72 20

Forord

*T*ronenheim kommunale musikk-skole (TKM) gikk ved årsskiftet 97/98 over til å bli Trondheim kommunale musikk- og kulturskole (TKMK). I jubileumsskriftet brukes begge begrepene. Når institusjonen omtales som musikk-skole både i den historiske fremstillingen og ellers, er dette gjort bevisst for å markere at det er musikkskoledelen som feirer 25-årsjubileum.

Trondheim kommunale musikk- og kulturskole ble skolens offisielle navn fra 01.01.98.

Innholdet i kulturskolen vil bli utviklet i tråd med bystyrevedtak av 27.11.97 og vil etterhvert omfatte områdene musikk, dans, teater, billedkunst, film/video og litteratur.

ORDFØREREN I TRONDHEIM

**HILSEN TIL TRONDHEIM KOMMUNALE MUSIKK- OG KULTURSKOLE
25 ÅRSJUBILEUM 1998.**

Når TKMK nå skal feire sine første 25 år, er det en enestående kulturinstitusjon i Trondheim som jubilerer. Fra den spede starten og frem til i dag, har musikkskolen vært inngangsporten for byens barn og unge til musikkens verden, og i tillegg gitt unge talenter en arena for fordypning og videreutvikling. Musikkskolen har innen sitt område mestret utfordringen med å kombinere bredde og topp. Trondheim kommunale musikkskole har gjennom sitt virke høstet stor anerkjennelse, også nasjonalt. De første 25 år har lagt en solid plattform for videre vekst og utvikling i årene som kommer.

Et jubileum skal være både et tilbakeblikk og en markering av det som har skjedd, samt et "hvileskjær" for å stake ut veien videre. Vi trenger alle en knagg å henge en utvikling på, det være seg som institusjon, enkeltindivid eller et bysamfunn. Foran tusenårsskiftet har vi mer enn noen gang fokus på hvilken betydning kultur i vid forstand har for en sunn samfunnsutvikling, ikke minst med tanke på barn og unge. Denne erkjennelsen gjør at 25-årsjubileet også markerer starten på en ny epoke for institusjonen gjennom den utvidelse av aktiviteten man nå står overfor ved innføringen av andre kulturuttrykk i virksomheten.

På vegne av Trondheim kommune takker jeg TKMK for den innsatsen som er gjort og de resultater som er oppnådd i løpet av de første 25 år. Det kvalitetsstempel virksomheten har oppnådd, er i seg selv den beste forsikring for at Trondheim kommune etter beste evne vil være med å bidra til å gi skolen gode rammebetingelser for å ivareta en ønsket videreutvikling i årene som kommer.

Anne Kathrine Slungård
Anne Kathrine Slungård
ordfører

Musikkskolens 25-årsjubileum

*S*kolen er i dag den største kulturarena for barn og unge. Det skapes og utøves mye kulturaktiviteter både i hverdagen og ved andre anledninger i nærmiljøet. Dette kulminerte under Trondheims tusenårsjubileum gjennom en tydelig markering av et økt omfang, deltagelse, bredde, mangfold og nivå i kulturaktiviteter. Uten musikkskolen hadde ikke dette vært mulig! Som et musikkpedagogisk kompetansesenter har den i årevis inspirert og bistått grunnskolene i utvikling av aktivitet og kvalitet.

Den nye læreplanen for grunnskolen legger sterkere vekt på de estetiske fagene og den kulturelle dimensjonen. Musikk- og kulturskolen har mye å bidra med når vi skal gå løs på denne utfordringen.

Den jevne tilstedeværelse på skolene rundt omkring i byen er den sikreste garanti for dette samarbeidet. Her ligger samtidig et potensiale for videreutvikling av musikk- og kulturskolen som en integrert del av grunnskolen.

Å ivareta det enkelte barns særlige forutsetninger og behov er en annen stor utfordring for grunnskolen. Så også for musikkskolen! Nettopp tilretteleggingen for barn med spesielle evner har resultert i utøvere byen kan være stolte av og som hele landet kan glede seg over.

Samtidig har musikkskolen evnet å ivareta alle interesserte, både gjennom bredde i tilbudet og ved et åpent opptak der alle får opplæring til sitt behov.

Terskelen til musikklivet er senket, ikke minst for et tusentalls foreldre og familier som gjennom barnas deltakelse selv har fått rike kulturopplevelser.

En nær tilknytning til byens øvrige musikk institusjoner og det frivillige musikk livet har vært vektlagt. Sannsynligvis har det vært til gjensidig glede og utbytte og helt sikkert gitt økt effekt for bysamfunnet i form av både ivrige amatører og de ypperste profesjonelle.

Takket være dyktige ledere, trofaste foreldre og entusiastiske lærere har musikkskolen i Trondheim vokst fram som et kraftsentrum for grunnskolens og byens musikk liv.

Som 25-åring er den absolutt voksen og moden for større forpliktelser. Dette har allerede konkretisert seg gjennom utvidelse til musikk- og kulturskole fra 1998. Vi ser alle med spenning og forventning fram til resultater fra et nært samliv med de øvrige estetiske og kulturelle uttrykk. Mye tyder på at den kulturelle ballasten den enkelte får med seg i oppveksten er noe av det mest avgjørende for mulighetene senere i livet.

Ansatte, elever og foreldre gratuleres med jubileet og ønskes lykke til videre! Vi følger dere gjerne på veien!

Jorid Midtlyng
Jorid Midtlyng
kommunaldirektør

Kommunens hjertebarn

Når Trondheims politikere omtaler byen i rosende ordelag unnlater de sjelden å nevne Trondheim kommunale musikkskole. Det faller helt naturlig, for ved store og små offisielle begivenheter er musikkskolens elever ofte på plass. Enten det er kongelig bursdagsfeiring, konserter, festligheter eller åpning av tørre konferanser, sprer de unge kunstnerne glede og gir tilhørerne ny energi og inspirasjon.

Skolens elever har også medvirket til å sette byens navn på kartet både nasjonalt og internasjonalt. Fra en beskjeden start i småbarnsalderen har en rekke utøvere vokst via lørdagsskolen over til profesjonelt nivå og har representert Trondheim på en fremragende måte.

Vi skal heller ikke glemme de som ikke nådde så langt, men som gjennom skolen fikk interesse for musikken og har glede av den, enten som publikum eller til husbruk.

En pionerinnsats har gjort Trondheim kommunale musikkskole til landets største og mest omtalte. Fremdrift og innhold er selvsagt skolens egen fortjeneste, men også byens politikere bør med rette kunne sole seg i glansen. Det økonomiske fundament er lagt i godt samar-

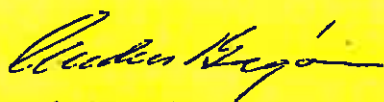
beid mellom skolens ledelse og politisk nivå.

Musikkskolens utvalg har bidratt til å forsterke disse båndene. Det betår av tre politikere som er oppnevnt av Formannskapet og som innehar vervene som leder og nestleder. Øvrige medlemmer representerer skolens ansatte, elever og foreldre, Trondheim Musikkråd og Avdeling oppvekst, som skolen er underlagt administrativt. Utvalget skal føre tilsyn med skolens virksomhet og fremme forslag om tiltak som skal være til nytte for Musikkskolen. Det er også styre for TKM's stipendfond og Gunvor Evjens minnefond.

Utvalget er like gammelt som skolen selv. Allerede fra starten innså rektor Kåre Opdal klart betydningen av denne nære forbindelse mellom skolen og de bevilgende myndigheter. Men det dreide seg ikke bare om penger. Opdal ønsket også å vekke forståelse blant politikerne for den viktige oppgave skolen har som ledd i forebyggende virksomhet. Det handlet altså ikke bare om musikk, men i videste forstand om å gi barna en god start i livet. Derfor var det i fjor lutter velvilje i Bystyret da utvidelsen til kulturskole ble behandlet.

Rektor Vidar Hjemås og hans stab står nå foran nye og spennende utfordringer. Andre kulturytringer skal etter hvert utvikles innen musikkskolens rammer slik at den blir en kulturskole i vid forstand. I denne utvikling vil utvalget fortsatt være en liten, men kanskje nødvendig brikke, som bindeledd mellom kunstens verden og den klingende mynt.

Utvalget vil gratulere skolen med jubileet!

Anders Bagoien
leder

Fra musikkskole til kulturskole

*S*amarbeid - samhandling, eller skal vi si samspill, går som en rød tråd gjennom Trondheim kommunale musikk-skoles 25-årige historie.

Stor samarbeidsvilje er et særskilt kjennetegn ved musikklivet i Trondheim. Vi har også helt spesielle forutsetninger for slikt samarbeid. Gjennom år er det utviklet samarbeidsmodeller og nettverk i byens musikkliv som gir synergieffekt som skaper utvikling og gjensidig inspirasjon innen alle sektorer av musikklivet.

Det samarbeid som ble utviklet gjennom *Samordnet musikkforsøk* (1974-1981) gjorde organisasjoner, institusjoner og personer kjent med hverandre. Kontakt om konkrete løsninger i saker gjorde at en så hvor viktig hver enkelt brikke er i en helhet som musikklivet: Fritidsmusikklivet, grunnskole, videregående skole, utdanningsinstitusjoner, musikkskole og profesjonelle utøverinstitusjoner. Dette arbeidet er videreført bl.a. gjennom *Musikk '97*.

Musikk '97 er som fenomen i en særstilling i Norge ved at profesjonelle og amatører, undervisningspersonale og andre aktører i musikkmarkedet sitter sammen i fellesdrøftinger for å utvikle samarbeid, forståelse og tilhørighet mellom de ulike musikktiltak.

Musikk '97 - etablert for å koordinere musikklivets engasjement i tilknytning til Trondheims tusenårs-jubileum - ser ut til å leve videre som et samarbeidsorgan for musikkaktivitetene i Trondheim hvor det

legges særlig vekt på *samspillet* mellom musikkopplæring, musikkutdanning og musikkutøvelse.

I dette *samspillet* må det være lov å si at Trondheim kommunale musikkskole (TKM) har vært (og er) en helt sentral aktør.

I samme skoleår som Trondheim kommunale musikkskole feirer sitt jubileumsår, får hele musikk-skole-Norge en jubelgave fra Stortinget som nå har lovfestet at alle kommuner skal ha en musikk og kulturskole fra 01.08.98. Dermed er en over 20-årig kamp om lovforankring ført fram til seier.

Trondheim bystyres vedtak av 27.11.97 om å etablere TKM som en musikk- og kulturskole for barn og ungdom under navnet Trondheim kommunale musikk- og kulturskole (TKMK), gjør at forholdene nå ligger godt til rette for en offensiv satsning på kulturfeltet for barn og unge i Trondheim.

Som bakgrunn for Bystyrets vedtak lå et utredningsarbeide vedrørende etablering og utvikling av et kulturskoletilbud for barn og unge i Trondheim etter mønster av Trondheim kommunale musikkskole. Det vil si at sentrale målformuleringer som er utviklet gjennom TKM's virksomhet også skal være gjeldende for TKMK.

Som f.eks.:

- Åpent opptak - tilbud til alle interesserte
- Kompetansesenter for skoleverket og fritidskulturlivet
- Desentralisert virksomhet
- Lave skolepengesatser - familie-moderasjon - friplassordninger

Med denne forankring skal TKM utvikles til å ivareta flere kulturuttrykk enn musikk og slik skape et bredspektret kulturmiljø hvor ambisjonen er å gi et kvalitativt godt undervisningstilbud også innen områdene dans, teater, film/video og litteratur i tillegg til musikk.

Utredningens opptrappingsplan forutsetter at de nasjonale mål om en dekningsgrad på 30% av grunnskolens elever skal være nådd ved planperiodens utløp i år 2005. TKMK vil da ha ca 6000 elevplasser.

En slik utvikling forutsetter et nært og konstruktivt samarbeid med skoleverket f.ø. og byens kunst og kulturmiljø.

I Bystyresaken fremheves da også nødvendigheten av å videreutvikle samarbeidsformer med øvrige kulturtiltak i byen.

En av Trondheims viktige kvaliteter er den positive utviklingen av musikklivet her i byen de siste årene. *Musikkbyen, Trondheim*, har fått et renommé som gjør at folk kommer langveis fra for å studere byens musikkliv.

Det skyldes først og fremst de samarbeidsmodeller som er utviklet her med et tett nettverk mellom alle deler av musikklivet. Et samarbeid som bygger på en ideologi som sier at alt musikkliv i en kommune henger sammen og som ikke deler

musikklivet opp i kunstige sektorer.

Utfordringen ved overgangen fra musikk-skole til kulturskole er å utvikle tilsvarende samarbeidsmodeller med det øvrige kulturlivet. På samme måte som vi har fått gehør for uttrykket «musikk for alle» - må vi nå utvide begrepet til å omfatte «kultur for alle» hvor visjonen er å skape grobunn for en ny verdiskapningskjede hvor kulturlivet gjennom kvalitet og mangfold skal gjøre Trondheim til en enda mer attraktiv by, både for oss som bor her, og de som besøker oss.

Det er ingen tilfeldighet at det var i byjubileumsåret 1997 at ideene om en offensiv satsning og en nytenkning innen kulturområdet for barn og unge ble lansert. Etableringen av TKMK er en god måte å ta vare på og videreutvikle «jubileums-effekten».

Ved denne kulturelle milepælen som TKMs 25 år og etableringen av TKMK representerer, vil jeg benytte anledningen til å takke alle som fra forskjellig ståsted i vårt kultur- og samfunnsliv har bidratt til denne utviklingen.

Takk til byens politikere generelt, men spesielt til TKM's utvalg - og til nære samarbeidspartnere i Avdeling oppvekst og Avdeling kirke og kultur som har trodd på den musiske revolusjonen som begrepet «musikk for alle» - og etterhvert «kultur for alle» innebærer.

Takk til alle medspillere i skoleverket og musikklivet for fleksibilitet og ressurs-utnyttning.

Takk til alle ansatte - lærere og TKM's

administrasjon- for dyktighet og tålmodighet

Sist, men ikke minst, takk til alle tidligere og nåværende elever for stor innsats og den beste ambassadørvirksomhet for den musikkskolen vi alle er så glad i.

Vidar Hjemås
rektor

Historikk

Trondheim har lang tradisjon når det gjelder musikkskolevirksomhet. Oskar Skaug startet en privat musikk-skole på Baklandet, Trondhjems Musikskole, allerede i 1911. Han døde i 1953, men skolen ble drevet videre av hans kone og medarbeider, Sigrid Hagen Skaug. Under hennes siste leveår, i 1969, tok det kommunale musikkutvalg kontakt med henne med tanke på å få overført skolen til kommunal virksomhet.

Flere sentrale politikere og musikkinteresserte viste stort engasjement i saken. Spesielt kan nevnes det kommunale musikkutvalget, som besto av Åsta Buen, Arne Kolstad og Hans Gaare.

En henvendelse til Trondheim formannskap fra Arve Tellefsen, Reidar Knudsen og Ole Egil Torp førte til at Rådmannen fremmet innstilling til Formannskapet som vedtok å nedsette en nemnd på 5 medlemmer til å utrede spørsmålet

Trondheim skolestyre
v/Skolerådmann Asgeir Jørum

Søknad om opprettelse av kommunal musikk-skole.

Vi søker med dette om opprettelse av kommunal musikk-skole under Trondheims skolestyre, finansiert over skolebudsjettet. Vedlagte planer har vi utarbeidet på grunnlag av svenske musikk-skoleopplegg, og vi kan nevne at flere byer her i landet, blant annet Kristiansand, med hell har drevet musikk-skoler etter dette mønster i flere år. Hovedformålet med opprettelse av en kommunal musikk-skole er å gi alle barn som har evner og anlegg en fullgod instrumental- og vokaleopplæring. Med den lave kontingent som vil bli krevd av elevene, skulle alle foreldre ha anledning til å sende sine barn til skolen. Når det gjelder undervisningskrefter skulle Trondheim være heldigere stilt enn de fleste steder her i landet i og med at en har Kammerorkestret - Forsvarets distriktsmusikerps og flere gode klaver- og sangpedagoger. Elevene i Trondheims kommunale musikk-skole skulle derfor være garantert en førsteklasseundervisning. Ellers vil musikk-skolen være et nødvendig supplement til den mer generelle musikkoppleggelse som er den 9-årige skoles mål, og en vil her legge stor vekt på samarbeid. Sett ut fra den 9-årige skoles målsetting for musikkfaget må en også understreke den store betydning det har at en gjennom musikk-skolen kan øke tilbudet til de minste barna ved utbygging av den musikalske barnehage. En søker om å få benytte alle kommunens barne- og ungdomsskoler til undervisningen. Denne ordningen som er en forutsetning for opplegget innebærer et enestående tilbud til barna i og med at "skolen så og si kommer til dem". Ved siden av de rent musikalske mål tar en dessuten sikte på at musikk-skolen gjennom sin virksomhet skal medvirke til å skape et positivt ungdomsmiljø i kommunen og gi den enkelte verdifulle og varige fritidsaktiviteter. Som overbygning til musikk-skolen har vi lagt opp til en solistklasse for fiolin med Arve Tellefsen som lærer. Her vil Trondheim få en fiolinklasse med undervisning på internasjonalt høyskoleplan, og vi håper kommunen vil forstå hvilken grunnleggende betydning en opprettelse av denne klasse vil ha for byens fiolin elever og hele landets musikalske ferdøvrige. Vi vil tilslutt be om at skolestyret tar vår søknad opp til behandling og håper at man går til opprettelse av Trondheims kommunale musikk-skole.

Trondheim den 11. april 1970.

Arve Tellefsen, Reidar Knudsen, Ole Egil Torp
Fiolinist. Konsertmester. Fagrettleider i musikk.

om musikkundervisning i Trondheim. Nemnda skulle vurdere kommunens engasjement vedrørende Trondhjems Musikkskole sett i sammenheng med en eventuell kommunal musikk-skole ved folkeskolen under skolestyrets ledelse.

Nemnda fikk følgende sammensetning:

Gotfred Werner, formann

Per Hjort Albertsen

Hans Gaare

Arne Kolstad, musikkskolens representant

Ole Egil Torp, skolestyrets representant

Gunvald Raaen, sekretær

Utredningsvalget, som ble kalt Werner-utvalget, ble oppnevnt i Trondheim Formannskap i møte 09.07.1970.

Utvalget arbeidet raskt og avla sin innstilling etter nøyaktig ett år.

Sterkt komprimert kan det sies at hovedinnholdet i innstillingen er slik:

Trondheim kommune tilrås å ta et krafttak for å styrke det offentlige musikkundervisningstilbudet for barn og ungdom. Gjennom opprettelse av kommunal musikk-skole, sterkt integret med grunnskolen, bør det kunne gis tilbud om best mulig og rimeligst mulig musikkundervisning/aktivisering til flest mulig barn/ungdom i Trondheim kommune.

TKM's utvalg

Utvalget fikk en sentral rolle i utvikling av musikkskolen. Alle viktige saker ble drøftet i utvalget. De ble først vedtatt i utvalget før de gikk til videre behandling i skolestyre eller bystyre.

TKM's utvalg trådte i funksjon allerede i

1972, altså ett år før skolen startet opp med undervisning.

Utvalgets mandat

I forbindelse med vedtak om opprettelse av TKM (01.07.71) ble det også vedtatt å opprette et musikkskoleutvalg som skulle ha til oppgave å føre tilsyn med skolens drift.

Fra 01.01.77 fikk utvalget et noe revidert reglement:

§1 Utvalget består av 8 medlemmer med varamenn. Formannskapet velger 3 medlemmer, minst 1 av disse skal være medlem i avdelingsstyret for undervisning. De ansatte ved musikkskolen har 2 medlemmer, skolerådet, foreldrene og elevene 1 medlem hver.

Representanter for foreldrene og elevene velges for 1 år om gangen.

§2 Utvalget skal føre tilsyn med skolens virksomhet, fremme forslag om tiltak som utvalget mener vil være til nytte for musikkskolen, og ellers ivareta dens interesser på beste måte slik at skolen kan fylle sin oppgave. Utvalget behandler ellers de saker som avdelingsstyret bestemmer.

§3 Utvalget kan treffe avgjørelser i kurrante og mindre omfattende saker, etter nærmere bestemmelser av avdelingsstyret.

I forbindelse med innføring av Nye Trondheim ble det foreslått å legge ned TKMs utvalg. Etter sterkt ønske fra musikkskolens rektor, ble utvalget opprettholdt.

På bakgrunn av utvidet delegeringsmyn-

dighet har utvalget i dag følgende funksjoner:

- *Utvalget skal føre tilsyn med skolens virksomhet, fremme forslag om tiltak som utvalget mener vil være til nytte for musikkskolen, og ellers ivareta dens interesser på beste måte slik at skolen kan fylle sin oppgave.*
- *Utvalget er styre for TKM's stipend fond og Gunvor Eujens Minnefond.*

Følgende har vært formenn i utvalget i løpet av de 25 årene:

Arne Fjellbu	72-75.
Hans Gaare	76-79.
Nils Hunstad	80-83.
Ola Moe	84-88
Arne Garnes	88-91
Liv Sandven Rodland	92-96
Anders Bagøien	96-

I 1972 ble Kåre Opdal ansatt som rektor for musikkskolen. Han ble ansatt året før skolens oppstart og fikk god tid til å planlegge og knytte kontakter med sentrale samarbeidspartnere. Gjennom sine tidligere erfaringer fra Inderoøy og Sandnes hadde han klare holdninger til hvorledes musikkskolens ideologi og plattform skulle være. Hans utforming av skolens målsetting som representerer den integrerte musikkskolemodell, var banebrytende og skapte mønster for musikkskoleetableringen i Norge.

Kåre Opdal var en av pådriverne i arbeidet med å innføre såvel statsstøtte til musikkskolene som å få musikkskolene lovforankret.

Hans betydelige innsats for musikk-skole-saken har gjort ham fortjent til

mange hederspriser, også til Kongens fortjenestemedalje i gull.

TKM funksjon og målsetting

Den integrerte musikkskolemodellens ideologi gjenspeiles klart i skolens første måltformulering som gjengis i sin helhet:

I samsvar med Mønsterplanen skal TKM:

1. *Støtte grunnskolen i den obligatoriske musikkundervisning (gjelder alle grunnskoleelever i kommunen).*
2. *Støtte grunnskolen generelt i tilrettelegging av estetiske valgfagtilbud både på barne- og ungdomstrinnet (gjelder alle grunnskoleelever i kommunen dersom alle skolene gir dette tilbud).*
3. *Støtte grunnskolen spesielt i tilretteleggingen av de vokale og instrumentale grunnopplæringstilbud som kan organiseres innenfor estetiske valgfag. (gjelder alle interesserte grunnskoleelever i den utstrekning de enkelte skoler kan gi tilbud om musikkskolepreget undervisning som ledd i valgfagoppleggene).*
4. *Støtte grunnskolen i de frivillige musikkaktivitetene som foregår f.eks. i skolekor, -korps, orkestre o.l.*
5. *Gi vokal og instrumental grunnopplæring i grupper til alle interesserte barn og unge i førskole grunnskolealder som ikke får slik undervisning gjennom barnehage eller grunnskolens valgfagopplegg.*
6. *Gi spesiell musikkundervisning (gruppe og eller individuelt) til alle interesserte elever som har nådd ut over grunnopplæringsstadiet.*
7. *Gi gruppeinstruksjon til alle viderekomne elever som er interesserte i å delta i mindre vokale og/eller instrumentale ensembler, f.eks. kammer-*

Personer som har hatt stor innflytelse på musikkskolens utvikling: Kåre Opdal, tidligere rektor ved TKM. Inge Ladegård, tidligere skoleinspektør, skolesjef og kommunaldirektør. Bodil Skjånes Dugstad, tidligere skoleinspektør og skoledirektør. Arvid Lie, tidligere skolesjef.

Vidar Hjemås, rektor ved TKM. Bjarne Grov, tidligere skoleinspektør, planlegger i Trondheim kommune.

musikkgrupper, som elevene evt. ikke kan få tilbud om gjennom de lokale skolekor, -korps, -orkestre.

Gjennom sin virksomhet skal TKM legge grunnlaget for:

Den enkelte elev

- best mulig musikalisk og personlig utvikling
- aktiv og meningsfull fritidsbeskjeftigelse
- eventuelle framtidige musikkstudier, også med yrkessiktepunkt.

Hjemmet

- kontakt og trivselsskapende aktivitet gjennom felles musisering og lytting.

Skolen

- et mest mulig aktivt og nyansert musikkmiljø ved og omkring skolen.

Nærmiljøet

- aktivt miljøarbeid i form av oppsøkende musikalisk virksomhet, f.eks. elevopp-treden for organisasjoner o.l., særlig for enkeltpersoner og grupper som har spesielt behov for kontakt og adspredelse (pasienter ved sykehus, pensjonister ved alders-, syke-, vanføre- og pleiehjem etc.)

Musikklivet

- god rekruttering, særlig i disipliner hvor denne er svak.

Musikkutdanningsinstitusjonene

- tilstrekkelig tilgang på studenter med de nødvendige forkunnskaper og ferdigheter.

En slik musikkskolemodell tok med ansvar for grunnskolens musikkopplæring, for rekruttering og utvikling innenfor fritidsmusikklivet, for rekruttering og bedre grunnopplæring for de som skal inn i utdanningsinstitusjonene, samt styr-

king av musikkaktiviteter i hjem og nærmiljø. Den integrerte musikkskolemodell representerte noe helt nytt innen musikkskolesystemet og det var mange som trodde at denne type musikkskole ville gi dårligere instrumentalundervisning enn den tradisjonelle musikkskolen.

Etterhvert som Trondheim kommunale musikkskole kunne vise resultater i form av dyktige elever som vakte oppsikt også internasjonalt, fikk vår modell gjennomslagskraft utover i landet, og etterhvert i andre land.

Kåre Opdal og Harry Rishaug sammen med en del unge musikere

Samordnet musikkforsøk i Trondheim 1974-81

I mars 1974 kom Samordnet musikkforsøk igang. Målet med forsøket var å gi elever eller studenter tilbud om best mulig innføring i musikk som sin allmennutdanning på alle trinn i skoleverket fra førskole til universitet. Videre ønsket en å gi elever eller studenter med særlig sterke interesser og forutsetninger for utvidet fordypning i musikkfaget med yrkessiktepunkt et adekvat tilbud på alle plan innenfor skoleverket, uten at de unge måtte være henvist til egenfinansiert undervisning.

Harry Rishaug, senere rektor for Trøndelag Musikkonservatorium, ble ansatt som prosjektleder for Samordnet Musikkforsøk. Musikkskolens fire inspektører ble enhetsledere i forsøket. Vidar Hjemås, Oddvin Vatlestad og Liv Utler Henriksen var de tre inspektørene som deltok under hele forsøksperioden.

Et av hovedprosjektene i Samordnet

musikkforsøk ble den integrerte musikkskolemodell.

Følgende faktorer ble essensielle i modellen:

- *Underv.inspektører/Fagkonsulenter/ Enhetsledere. Kombinerte stillinger.*
- *Forsøksprosjekter, utviklingsarbeid, nye metodiske og pedagogiske prinsipper.*
- *Estetiske valgfag i grunnskolens barnetrinn.*
- *Samarbeid med skolekor, -orkester og -korps.*
- *Skolekonserter.*
- *Øvingsundervisning for konservatoriestudenter.*
- *Opptredener.*
- *Lærerkurs.*

For best å kunne ivareta alle aspekter sett fra innsiden, ble det i ansettelse av medarbeidere tatt spesielle hensyn. Det kom klarest fram i ansettelsen av inspektørene ved musikkskolen. Det ble i utgangspunktet ansatt fire fagrettledere

som i tillegg skulle være inspektører ved musikkskolen og undervise i grunnskolen, fortrinnsvis i estetiske valgfag. Disse fire ble også enhetsledere i Samordnet musikkforsøk, og påtok seg også oppgaver i fritidsmusikklivet som dirigenter i kor, korps eller orkestre.

Denne organiseringen førte med seg en nærhet til alle samarbeidspartnerne som har vært av uvurderlig betydning i forhold til utvikling og tverrpolitisk annerkjennelse av musikkskolen. TKM ble en naturlig og nær samarbeidspartner for fritidsmusikklivet, det profesjonelle musikklivet, grunnskolen og etterhvert andre utdanningsinstitusjoner i Trondheim.

Den integrerte musikkskolemodellens kjennetegn er at den er opptatt av helheten i barn og unges oppvekstvilkår. Det som betyr mest er at det enkelte individ i fellesskapet og i sitt eget miljø kan få utvikle sine musikalske/musiske evner og anlegg.

Den integrerte musikkskolen har ikke eget kor, korps eller orkester, da skolen ikke ønsker å konkurrere med de etablerte aktiviteter i lokalmiljøet.

En slik musikkskole stimulerer til musikalsk/musisk vekst ved å legge forholdene best mulig til rette gjennom blant annet en desentralisert undervisning og en bevist satsning på en sosial profil, med åpent opptak og lav skolepengesatser. «Musikk for alle» ble Trondheim kommunale musikkskoles varemerke.

I perioden med Samordnet musikkforsøk ble det satt igang et viktig prosjekt med estetiske valgfag på grunnskolens barne-

trinn. I samarbeid med de andre fagrettlederne innen praktisk/estetiske fag på Pedagogisk senter ble det i Trondheims skolen innført en ordning som gjorde det mulig for barn å velge blant annet opplæring på instrument. TKM's lærere dro rundt om på skolene, den enkelte skole fant timer fra egne rammer, musikkskolen, skolen selv eller korpsset lånte ut instrumenter til valgfagelevener. Hundrevis av barn fikk gratis musikk-skolepreget undervisning i skoletiden gjennom denne ordningen.

Mange flotte forestillinger ble skapt i denne perioden der alle valgfagelevener og lærerne innenfor de forskjellige estetiske fag bidro med sine spesialfelt. Ut over 80-tallet ble ressursene mindre, det ble overtallighet av lærere i grunnskole på grunn av synkende barnetall og ordningen med estetiske valgfag ble gradvis redusert.

I dag er det igjen mulig med liknende tilbud rundt om på skolene gjennom Positivt skolemiljøprosjektet.

Gjennom Samordnet musikkforsøk ble begrepet åpent opptak skapt.

Samordnet musikkforsøk fokuserte på gruppeundervisning som et godt pedagogisk prinsipp samtidig som det ga muligheten for god utnyttelse av ressurser. Gruppeundervisningsmaterieell ble utviklet av skolens egne lærere. Samordnet musikkforsøk åpnet veien for Statsstøtte til kommunale musikkskoler generelt.

Samordnet musikkforsøk sikret flere stabile arbeidsvilkår blant annet gjennom

Minispellmannslag fra slutten av 70-tallet...

ordningen med kombinerte stillinger. I tillegg til at forsøket utløste stor kreativitet i forhold til utvikling av nye metoder og undervisningsmateriell, ble det også gjort en god del forskning. En rekke studenter ved bl.a. Musikkvitenskapelig institutt ved Universitetet i Trondheim skrev hovedoppgave som tok utgangspunkt i ulike sider av forsøksprosjektene.

Skolens vekst og utvikling

Høsten -73 ble det tatt inn 439 elever i musikkskolen. Året etter var det en forsiktig økning til 525 elever.

Musikkskolen ble populær og ventelstene ble etterhvert lengre og lengre. Høsten -75 ble det mulig å ta inn 1014 elever, i -76 1519 elever.

Begrepet «åpent opptak» ble skapt på denne tid og presiseringen av behovet for åpent opptak har senere vært en gjenganger i budsjettssammenheng.

Noen av musikkskolens elever ønsket å gå på to eller flere disipliner, noe de fikk anledning til etterhvert. Det ble derfor

...og fra slutten av 80-tallet.

riktig å bruke begrepet elevplasser istedet for antall elever.

I -77 passerte antall elevplasser 2000.

En ny milepæl ble nådd i -81 da tallet økte til 3033. Antall elevplasser gikk noe ned i -82. I de tre siste årene ha det vært en jevn økning med 3181 elevplasser i -96 stigende til 3288 i -97 og 3370 i -98.

I tillegg til ønsket om åpent opptak, har

reduisert gruppesnitt (klassestørrelse) vært et stadig tilbakevendende prioritert ønske i budsjettssammenheng.

Elevplasser fordelt på disipliner har endret seg gjennom perioden. Mest tydelig er nedgangen i disiplinen el-orgel og til dels trekkspill. Antall elever som spiller blås/slagverkinstrumenter har øket mest, fra 66 elevplasser i starten til bortimot 1200 i -98. Dette skyldes i første rekke et etterhvert meget nært samarbeid med skolekorpsene i Trondheim i tillegg til generell utvidelse av timerammene i musikkskolen.

Piano har hele tiden vært den største enkeltdisiplin ved musikkskolen. Interessen for opplæring på strykeinstrumenter har vært jevn og god.

Samarbeidet med skoleorkestrene har vært meget nært ved at alle orkestrene har all sin opplæring i musikkskolens regi. Minifiolinundervisningen, spelmannslagene og enkeltelever som har markert seg nasjonalt og internasjonalt har vært medvirkende faktorer til at musikkskolen har fått mest annerkjennelse for sitt gode strykermiljø.

En viktig milepæl i musikkskolens historie er innføring av lørdagsskoletilbudet, høsten -86. Lørdagsskolen er et tilbud til spesielt interesserte og talentfulle elever som viser stor interesse og innsatsvilje. Tilbudet omfatter teori og hørelære, ensemblespill og 45' eneundervisning på hovedinstrumentet. Elever fra andre musikkskoler i Midt-Norge kan også søke. Elevene blir tatt opp på bakgrunn av prøvespill og samtale. Sentralt i opplegget står lørdagskonserten.

Lørdagsskolen har betydd mye for svært mange elever. Miljøet har skapt grobunn

for videreutvikling av talentene. De fleste følger et opplegg over tre år. Svært mange av lørdagsskoleelevene har valgt musikken som levevei.

Når det gjelder nye undervisningsområder, har tilbudet fulgt trendene i tiden. Keyboardundervisning har kommet etterhvert. El-gitar og el-bass, samt band er relativt nye tilbud. Som et ledd i gradvis innføring av andre kulturområder, ble lørdans innført som nytt tilbud høsten -96 og bilde fra høsten -98.

Trondheim kommunale musikkskole har helt fra starten hatt en meget god lærerstab. Den store interesse for skolens undervisningstilbud skyldes i stor grad denne kjensgjerning.

Det er liten gjennomtrekk og lange søkerlister ved utlysninger av stillinger.

Musikkskolens elever har vært de beste ambassadørene for skolen gjennom sine opptredener og konserter som igjen har skapt stolthet og nærhet til musikkskolen. Både politikerne og byens befolkning for øvrig er stolte av musikkskolen sin.

I 1997 ble antall opptredener større enn noen sinne på grunn av Tusenårsjubileet. Musikkskolens elever bidro med en rekke kunstneriske innslag i forbindelse med åpning av ulike nasjonale og internasjonale konferanser. Elever deltok ved flere kommunale mottakelser. I tillegg til vanlige opptredener i Triangelforeningen, på RIT og i ulike pensjonistforeninger og sykehjem, fikk musikkskoleelevene anledning til å delta ved årets store arrangementer som VM på SKI, Jubileumsfestuka, Kongen og Dronningens 60-års feiring m.m. Musikkskolen innledet og

*Anna Kvittingen,
representant for
elevene som har
opptrådt ved mange
anledninger*

avsluttet jubileumsåret med to store arrangementer i egen regi, Orkester '97 og Musikkskolens dag i Olavshallen. Det ble registrert 280 eksterne opptredener i 1997.

Økonomi

Kommunens netto driftsutgifter økte de tre første årene med ca. kr. 300.000 pr. år. Det har vært en gradvis vekst hele veien med unntak av årene -92 og -93 som viser reduksjon i bevilgningene. Oppstillingen nedenfor viser hver ny millionøkning.

1973	356.493
1976	1.294.746
1978	2.247.491
1981	3.560.674
1983	4.452.014
1986	5.899.462
1987	6.173.960
1990	7.260.342
1991	8.308.425
1996	9.539.677
1997	10.176.586
1998	11.913.000

Lokaliteter

Undervisningsrom

Trondheim kommunale musikksskole har i prinsippet desentralisert undervisning. I størst mulig utstrekning foregår den ved de skolene barna hører til. I de senere år har man prøvd å utvikle en modell med sentralisert desentralisering. Det betyr at enkelte skolemiljøer i bydelene blir valgt ut til å samle elever fra flere skoler i rimelig nærhet. En slik ordning muliggjør bedre gruppesammensetninger og åpner for lærersamarbeid.

Ca. 1/3 av undervisningen foregår i musikkskolens lokaler i sentrum. I utgangspunktet skal den sentraliserte undervisningen først og fremst gjelde for helt spesielle disipliner der lærersamarbeid og spesialutstyr gjør dette nødvendig.

I de første årene foregikk en stor del av undervisningen i sentrum i det gamle St. Jørgens hus. Enerhverv ble også Rådhuset tatt i bruk, samt at Kalvskinnets skole ble et sentralisert undervisningssted.

Administrasjonslokaler

Fram til sommeren '74 hadde musikkskolens administrasjon ett rom ved skolesejens kontor i Holtermannsvei 1. (TEAB)

Fra 01.08.74 ble TKM tildelt 3 rom i 5. etasje i TEAB-bygget.

03.11.75 flyttet TKM-administrasjonen til Rådhuset og fikk da 2 kontorer i 3. etasje og den tidligere vaktmesterboligen i kjelleren.

19.08.76 overtok TKM Bispegt. 9A da

Dronning Mands Minne, Høgskole for førskoleutdanning flyttet ut.

I august '89 flyttet TKM's administrasjon og sentrumsundervisning inn i byens nye stortue, i Olavskvartalet. Trondheim symfoniorkester og Trøndelag musikkonservatorium og Trondheim kommunale musikksskole fikk disponere deler av bygget. Konservatoriet og musikkskolen ble samlokalisert i skoleavdelingen. Denne samlokaliseringen har vist seg å være tjenlig for alle parter. Det har i hele perioden vært et nært og fruktbart samarbeid mellom de tre institusjonene.

Samarbeid på kryss og tvers

I løpet av de sju årene Samordnet musikkforsøk varte, ble det skapt et unikt samarbeidsklima i Trondheim mellom institusjoner, avdelinger og organisasjoner som har musikk som fagområde.

I forsøksperioden kom representanter fra utdanningssystemet på alle nivå, fra barnehage til universitet, samt representanter fra fritidsmusikklivet og det profesjonelle musikkliv og andre relaterte institusjoner sammen for å utvikle et helhetlig tilbud innen musikk for Trondheims befolkning. Dette enestående forum ble gjenskapt i '93 da gruppen Musikk '97 ble dannet. Hovedmålsettingen for denne var å initiere og koordinere konsertvirksomhet i Trondheim i jubileumsåret.

Musikk '97 fikk blant annet en sentral rolle i utarbeidelse av Musikkplan for Trondheim. Her gikk et samlet musikkliv inn for felles prioriteringer.

Trondheim kommunale musikksskole har hatt et spesielt nært forhold til både grunnskolen og fritidsmusikklivet. Det er

allerede beskrevet i den første målsettingen. Gjennom ordningen med kombinerte stillinger har TKM tjent som en serviceinstitusjon for andre musikkskoler, videregående skoler i Trøndelag, grunnskolen og det enkelte kor, korps og orkester i kommunen. Musikkskolen har vært behjelpelig med å skaffe dirigenter. Musikkskolen har foretatt lønnsplasing og lønnsutbetaling for det enkelte lag. For skolekor, -korps og -orkestre har dette også gitt økonomiske fordeler i form av 75% refusjon av dirigentlønn-utgiftene.

Musikkskolen har også samarbeidet med det profesjonelle musikklivet og andre kulturinstitusjoner på ulike nivå og i ulike sammenhenger.

Flere innen TKM's ledelse opp gjennom årene har vært sentrale aktører innen flere landsstyrrer, råd og utvalg innenfor organisasjonslivet, kommunenes Sentralforbund, diverse nordiske og europeiske utvalg m.m.

Musikkskolen har hatt et nært samarbeid med musikklinjene ved de videregående skolene i Trondheim som har resultert i flere større konserter og forestillinger.

Samarbeid om skolekonserter med Trondheim Symfoniorkester og Forsvarets distriktsmusikkorps Trøndelag har bidradd til mange spennende produksjoner. I 1997 startet et nytt samarbeidsprosjekt med Ringve Museum, kalt «Unge talenter på gamle tangenter».

Hvor har det blitt av tidligere elever?

Noen av TKM's tidligere elever har blitt kjent i inn og utland. Det er spesielt på

strykersiden at mange har fått internasjonal annerkjennelse. Mange tidligere fiolin, bratsj og celloelever har i dag sentrale posisjoner i flere av landets symfoniorkestre. Noen er også ansatt i utenlandske orkestre. Noen spiller i etablerte profesjonelle kammergrupper, andre er freelancere. Det finnes også en del profesjonelle blåsere, slagverkere, sangere og pianister som har fått internasjonal annerkjennelse som har sitt utspring fra TKM. Som eksempel på elever som har gjort Trondheim kommunale musikkskole kjent i inn- og utland kan nevnes fiolinisten Elise Båtnes.

Også på det pedagogiske og administrative plan finner vi tidligere musikkskoleelever, bl.a. som musikkskolelærere og musikkskolerektorer.

Veldig mange har fått musikken som fritidsaktivitet og vi møter dem igjen som aktører i fritidsmusikklivet og som publikum.

Nasjonal og internasjonal anerkjennelse

Nye pedagogiske, musikalske og musikkpedagogiske ideer utviklet ved TKM, har etterhvert fått gjennomslag ellers i landet. Blant annet bygger Monsterplanen for grunnskolen M-87, musikkapitlet på prinsipper utviklet ved Trondheim kommunale musikkskole.

TKM har ved mange anledninger fått god omtale i pressen og elever har deltatt i ulike TV-program og talentkonkurranser. Ikke minst etter oppstarten av Lørdagsskolen i 1986, der de mest interesserte fikk et spesialtilbud, fikk musikkskolen ry som «kanskje Norges fremste talentklekkeri».

I -91 kom The Department of Education's National Curriculum Music

Trønderkvartetten fra -84 med Elise Båtnes, Mari Giske, Guri Krog og Tormod Dalen er et godt eksempel på tidligere elever som har valgt musikken som yrke.

Working Group fra England på studiebesøk til TKM. De besøkte noen få utvalgte steder i Norge, Tyskland og Skottland i forbindelse med at de skulle lage nytt undervisningsopplegg for musikkopplæringen.

TKM har hatt studiebesøk fra en rekke svenske kommuner. I Musikkbladet «MusikoManen» skriver Alexander Scarlat etter et fire dagers opphold i Trondheim: «Trondheims Kommunale Musikkole er en betydelig del av Trondheims sjæl. Flere Øst-Europeiske delegasjoner og ikke minst representanter fra andre kommuner i Norge har besøkt TKM. Som eksempel på den interesse som vises,

siteres fra kapitlet om eksterne besøk i Årsmelding for 1997. «Også i 1997 har musikkskolen hatt besøk fra inn- og utland. Det har spesielt vært interesse for kulturskoleutredningen og musikkskolens undervisning, spesielt minnerundervisningen på stryk og Lørdagsskolen. Noen av disse besøkene er listet opp. Besøk fra musikk- og kulturskoler: Sunndal kommunale musikkole, Oppdal musikk- og kulturskole, Krøkoms kulturskole, Sverige.

Andre besøk: Studenter og lærere ved Institutt for folkekultur, Høgskolen i Telemark.

De fleste medlemmene av det internasjonale anerkjente orkesteret TrondheimSolistene har sine røtter i Trondheim kommunale musikksskole.

Nordisk vennskapsbykonferanse avholdt i Trondheim med musikksskoleledere og elevgruppe fra Norrköping som gjester. Opplegget besto i gjensidig informasjonsutveksling, konserter og musisering for elevene.

Nordisk Musikksskolelederråd med 50 nordiske musikksskoleledere var samlet i Trondheim og fikk orientering om musikksskolen, med spesiell vekt på Lørdagsskolen og kulturskoleutvikling. Representanter fra Northern Sinfonia fra Manchester var på studiebesøk i forbindelse med bygging av nytt konserthus i Manchester. De fikk omvisning og orientering.

TKM hadde i november besøk av Errol Moore, Head of Music Education ved lærerutdanningsinstitusjonen Dunedin College of Education, New Zealand. Errol Moore fikk en orientering om musikksskolevirksomheten i Norge, og i Trondheim spesielt. Bakgrunnen for besøket er planer om å bygge opp et offentlig musikkundervisningssystem på New Zealand».

Musikkskolens framtid, utvikling av kulturskoletilbudet i Trondheim

Fra kap. 5 Årsmelding 1997,
Kulturskoleutredningen

Innledning

I februar 1997 nedsatte kommunal-
direktør for Avdeling oppvekst, Trond
Singsaas og kommunaldirektør for
Avdeling kirke og kultur, Gerhard Dalen,
et utvalg for å utrede etableringen av en
kulturskole for barn og unge i
Trondheim. Som utvalgsmedlemmer ble
oppnevnt:

Planlegger Tone Christensen,

Avdeling kirke og kultur

Planlegger Bjarne Grov,

Avdeling oppvekst

Avdelingsleder Nils Graftås,

Trondheim kommunale musikkskole,
sekretær

Rektor Vidar Hjemås,

Trondheim kommunale musikkskole,
leder

Utvalget har gjennomført en rekke dialog-
møter med representanter fra byens
kunst- og kulturmiljø. Utvalgets leder har
møtt Kirke- og kulturkomiteen og
Avdeling oppveksts ledergruppe for å
orientere om utvalgets arbeid. Utvalget
har gjennomført en studietur til
Stockholm og Helsingfors.

Lokale og sentrale plandokument har gitt
klare føringer for utvalgets arbeid.

Det heter f.eks i Trondheim kommunes
økonomiplan for 1996 - 1997:

«Fram mot 1997 vil Avdeling oppvekst i
samarbeid med Avdeling kirke og kultur

arbeide spesielt med etableringen av en
kulturskole for barn. Kulturskolen skal gi
opplæringstilbud innen dans, teater,
bildende kunst m.v. målet er å utvikle
barn og unges evne til opplæring og
uttrykk gjennom arbeid med kunst og
kulturaktiviteter. Tilbudet skal komme
flest mulig til gode og både styrke opp-
læringen i de estetiske fagene i skolen og
gi vekst for barn med spesielle evner.
Undervisningen skal delvis gis desentra-
lisert og i samarbeid med skolene i tillegg
med Trondheim kommunale musikkskole
sitt tilbud.»

Det heter videre i samme dokument:

Skolens arbeid med de estetiske fagene og
emnene skal styrkes. Dette gjøres

- gjennom barn og unges bidrag til
Tusenårsjubileet

- gjennom bysamfunnets bidrag ved
tilrettelegging for barn og ungdoms
kulturopplevelser under Tusenårsjubileet.

På dette grunnlag skal Trondheim starte
opp første trinn i utviklingen av en egen
kulturskole for barn og ungdom.

Kulturskolen etableres etter mønster av
Trondheim kommunale musikkskole.

I korttekst kan Trondheim kommunale
musikkskoles virksomhet beskrives slik:

«En best mulig undervisning for flest
mulig - rimeligst mulig.»

Musikkskolen har på det grunnlag utledet
slike sentrale målformuleringer:

Åpent opptak

(tilpasset undervisning til alle interesserte, kvalitet i bredde og topp).

Integrert musikkskolemodell

(musikkskolen som musikkpedagogisk kompetansesenter både overfor skoleverket og musikklivet).

Desentralisert virksomhet

(undervisningen skjer dels på skoler i bydelene - dels sentralisert i et spesialbygg med gode fasiliteter for musikkundervisning).

Lave skolepengesatser

familiemoderasjon - friplassordninger.

Det er fra utvalgets side en klar forutsetning at Trondheim kommunale musikk-skole fortsatt skal beholde sin posisjon som landets ledende musikk-skole og videreutvikles slik som bl.a. skissert i vedtatt Musikkplan for Trondheim.

Det er tatt høyde for en slik utvikling i denne utredningen.

Det er ingen tilfeldighet at det er i jubileumsåret 1997 at ideene om en offensiv satsing og en nytenkning innen kulturområdet for barn og unge i Trondheim utvikles.

En viktig del av målsettingen for Tusenårsjubileet er at det skal skapes varige verdier for byen. En av strategiene for å oppnå dette, er at det utvikles institusjoner, tiltak og prosjekter innen kultur for barn og unge.

Også fra sentralt hold foreligger det klare signal bl.a i kulturmeldingen

(St.meld.nr.61 1991-92) og i Regjeringens langtidspogram (St.meld.nr.4 1996-97) om at kulturfeltet for barn og unge er et satsingsområde.

«Barn og unge bør i større grad gis rom for skapende utvikling. Særlig er det en utfordring å sikre ungdom bedre mulighet til utfoldelse innenfor deres egne kulturuttrykk.»

(Regjeringens langtidspogram 1998-2001).

«Et overordnet mål for Regjeringen er at alle skal være fullverdige medlemmer av samfunnet og få de samme muligheter i livet. Mye tyder på at fremtidens sosiale skiller ikke først og fremst bestemmes av den enkeltes økonomiske arv, men av den kulturelle kapitalen han eller hun har fått med seg i oppveksten.»

(Kulturmeldingen).

Fra Innstilling S. nr. 234 (1992-93) fra kirke- og undervisningskomiteen vi smaa , en Alen lange; Om 6-åringer i skolen - konsekvenser for skoleløpet og retningslinjer for dets innhold. (St.meld.nr.40 1992-93) heter det:

«Flertallet mener det er positivt at kunstskoleforsøkene videreføres, og at musikk-skolenes opplæringstilbud ikke bare omfatter varierte musikkformer, men også - der kommunene ønsker det - gir tilbud om dans, drama, teater og billedkunst.»

Vi opplever altså at både lokale og sentrale signal her peker i samme retning og at forholdene nå burde ligge godt til rette for en offensiv satsning på kulturfeltet for barn og ungdom i Trondheim.

Til en jubileumsfeiring hører det med gaver - å gi gaver - å få gaver. Etableringen av en kulturskole vil være en fantastisk jubileumsgave til byens barn og unge.

Med dette legges fram utredning om etablering av en kulturskole for barn og unge i Trondheim (se egen utredning).

Utvalgets anbefalinger er enstemmige.

Utvalgets anbefalinger

Et enstemmig utvalg anbefaler at Trondheim kommunale musikk-skole utvides til å bli Trondheim kommunale musikk- og kulturskole med hensyn til:

å gi et tilbud til alle barn og unge som ønsker det innen/eller på tvers av områdene musikk, dans, teater, billedkunst, film/video og litteratur.

å bidra til at barn og unge får oppleve forestillinger, utstillinger, konserter av og i møte med profesjonelle utøvere.

å være et kulturpedagogisk kompetansesenter for skoleverket og fritidskulturlivet.

utbygging i 3 faser i perioden 1998 - 2005 med igangsetting av fase 1 skoleåret 1998/99.

at de økonomiske konsekvensene av framdriftsplanen innarbeides i Trondheim kommune's økonomiplan.

Vedtak

Bystyret gjorde i møte 27. november 1997 i sak Bnr. 132/1997 følgende vedtak:

(Voteringsresultat: Innstillingen vedtatt med 79 mot 6 stemmer (6 Fr.p.)

1. Bystyret ser positivt på etableringen av et musikk- og kulturskoletilbud for alle elever i Trondheim. Bystyret slutter seg til modell og prinsipper for etablering av et musikk- og kulturskoletilbud slik det fremgår av saken.

2. Trondheim kommunale musikk-skole etableres fra 1.1.98 som en musikk- og kulturskole for barn og ungdom under navnet: Trondheim kommunale musikk- og kulturskole (TKMK)

3. Utviklingen av TKMK må skje i nært samarbeid mellom avdeling oppvekst og avdeling kirke- og kultur. Bystyret ber om å bli orientert om utviklingen av TKMK for fase 2 settes i verk.

4. Opptrapping og omfang bli å avgjøre i forbindelse med den årlige behandling av budsjett og økonomiplan.

Jubileumsfeiringen

*M*usikkskolen har i løpet av -98 markert jubileet gjennom en rekke konserter og opptredener. Det har vært egne arrangementer, samarbeidsprosjekter og oppdrag. Et av høydepunktene var at lørdagsskolens kammerorkester markerte seg sterkt ved avslutningsseremonien på den internasjonale Ungdomsmusikkfestivalen i Barcelona i slutten av mai.

Den formelle merkingen skjedde i dagene 04.09 og 05.09 med Nasjonal faglærerkonferanse, konsert i Nidarosdomen, Jazzkonsert, og med en musikkstafett, 25 år på 25 timer som startet fredag formiddag og gikk fram til konserten på lørdag.

Lørdagen ble markert med et festforedrag på formiddagen. Deretter fulgte en jubileumskonsert der TKMKs elever sammen med innslag fra konservatoriet fikk vist skolens mangfold, bredde og ikke minst det høye musikalske og tekniske nivå og den musikkglede som mange av elevene kan fremvise.

Deretter var det mottakelse for spesielt innbudte gjester. Om kvelden var det stor festforestilling i Olavshallen der Tryllefløyten ble oppført. Mange av musikkskolens nåværende og tidligere elever og lærere deltok i orkesteret, andre som sangere eller dansere.

Musikk- og kulturskolens dag den 13.12 i Olavshallen og på andre arenaer i Olavskvartalet og andre steder i Trondheim markerer avslutningen på jubileumsfeiringen.

Utsnitt av Lørdagsskolens kammerensemble.

Elever fra korpsseksjonen representert med en stor trombonegruppe.

Fra TKMK's brosjyre 1998

Målsetting

Trondheim kommunale musikk- og kulturskole (TKMK) skal medvirke til at alle barn og unge gis de beste muligheter til å utvikle sine musiske og kreative evner og anlegg.

Dette gjøres ved at TKMK:

gir tilpasset undervisning til alle interesserte som ønsker tilbud ut over den undervisning de kan få i skoleverket forøvrig.

arrangerer konserter, utstillinger, forestillinger og andre former for framvisninger av elevenes virksomhet.

legger til rette for tverrfaglig samarbeid og samhandling.

er et musikkpedagogisk kompetansesenter med støtte- og veiledningsfunksjoner både overfor grunnskolen, skoleverket forøvrig og kulturlivet.

legger til rette for møter mellom profesjonelle kunstnere og elever ved musikk- og kulturskolen.

Målgruppe

Undervisningstilbudet gjelder barn og unge til og med 20 år, i spesielle tilfeller også voksne, som er bosatt i Trondheim kommune. Elever fra andre kommuner kan tas opp når bostedskommunen dekker utgiftene.

Tilbudet skal være åpent for alle interesserte. Unntatt er Lørdagsskolen, som gir vokal-, instrumental- og danseopp-

læring for elever med særlige forutsetninger. Her avholdes opptaksprøve.

Om TKMK

Trondheim kommunale musikk- og kulturskoles historie går tilbake til 1911, da Trondhjems Musikk-skole ble grunnlagt. I 1973 ble den private musikk-skolen overtatt av Trondheim kommune og trøndelagstyret og videreført som to skoler: Trondheim kommunale musikk-skole og Musikkonservatoriet i Trondheim, NTNU. I

de seinere år innbefatter undervisningstilbudet også andre uttrykksformer enn musikk, og fra og med 1. januar 1998 heter skolen Trondheim kommunale musikk- og kulturskole.

Musikk- og kulturskolen er samlokalisert med Musikkonservatoriet i Trondheim og Trondheim Symfoniorkester i Olavs-kvartalet. I samme hus finner vi Olavshallens store sal, samt to mindre konsertsaler.

Opptredener, konserter

Et viktig ledd i TKMK's undervisning er å gi elevene trening i å opptre for et publikum.

TKMK arrangerer en rekke forestillinger og konserter i løpet av skoleåret.

TKMK's elever bidrar videre med kunstneriske innslag ved forskjellige anledninger etter forespørsler fra organisasjoner og lag.

Samarbeide med andre

TKMK samarbeider nært med skoleverket, musikklivet og kulturlivet for øvrig.

- * Ganske spesielt har TKMK et godt samarbeide med kor, korps og orkestre.
- * Høsten-96 startet TKMK et nytt tilbud innen dans i samarbeide med byens ballettmiljø.

Dans

Musikk- og kulturskolen konsentrerer sin virksomhet på to områder:

1. Utvikling av området dans i grunnskolen.
2. Dans i Lørdagsskolen (se avsnittet om Lørdagsskolen)

Utvikling av dans i grunnskolen er en

videreføring av det nasjonale prøveprosjektet «Barn og unges dans» og vil i hovedsak gjennomføres i samarbeid med grunnskole og distriktene.

Undervisningstilbud

TKMK kan tilby undervisning i følgende disipliner:

Piano Brukspiano Keyboard/synthesizer
El-orgel Kirkeorgel
Akustisk gitar El-gitar El-bass
Trekkspill Sang Harpe Blokkfløyte
Fløyte Obo Fagott Klarinett Saksofon
Trompet Althorn Valthorn Tenorhorn
Trombone Baryton Tuba Slagverk
Fiolin Bratsj Cello Kontrabass Minifiolin
og minicello
Musikkbarnehage Kammermusikk Band
Folkemusikk Dans i Lørdagsskolen

Andre kulturuttrykk:

billedkunst og teater (oppstart 98/99),
film/video og litteratur (oppstart år 2000).

Nærmere informasjon fåes ved henvendelse til TKMK.

Litt om enkelte av disiplinene

Brukspiano

Undervisningen innbefatter følgende: Akkordlære, fra det mest grunnleggende til avansert jazzharmonikk. Melodispill m/ akkorder, ulike stilarter som swing, blues, latin, gospel og rock. Improvisasjon og selvstendige akkompagnementsfigurer.

Keyboard/synth

Elevene lærer grunnleggende teknikker, besifringsspill og spill etter noter. Det legges vekt på gruppeundervisning og samspill. Det forutsettes av eleven har et øvingsinstrument med standard tangentstørrelse og minimum 48 tangenter.

Kirkeorgel

Kirkeorgelet er et spennende instrument med lange tradisjoner og stort repertoar. TKM kan være behjelpelig med å legge til rette for øving på orgel i nærmiljøet.

Band

TKM opprettet fra høsten 1997 et nytt samspilltilbud innen pop/rock/jazz. Gruppene settes sammen etter nivå og besetning. Det er derfor avhengig av søkermassen om den enkelte elev får plass på denne disiplinen. Tilbudet er åpent for alle instrumentgrupper. Søknad skjer på vanlig søknadsskjema. Undervisningen vil i hovedsak skje i Olavskvartalet, men kan i spesielle tilfeller legges til en skole, fritidsklubb eller et rockeverksted.

Tilbud for førskolebarn:

Minifiolin- og celloundervisning for barn 4-6 år, sammen med en av de foresatte. Undervisningen foregår i Olavskvartalet på formiddagstid.

Musikkbarnehagetilbud for barn 4-6 år. Undervisningen omfatter bl.a. sang, lek, bevegelse, spill på rytmeinstrumenter, dramatisering av musikkeventyr m.m. Undervisningen foregår i Olavskvartalet. Det undervises i én skoletime pr. uke. Undervisningen foregår i større grupper.

Elever med særskilte behov

Der TKMK har lærerkompetanse gis det tilbud om særskilt tilrettelagt undervisning. Legg gjerne ved en beskrivelse av søkeren, med ønsker og behov.

Lørdagsskolen

Lørdagsskolen er et undervisningstilbud til viderekomne elever med særlige forutsetninger innen musikk eller dans.

Opptak skjer på grunnlag av opptaksprøve.

Søknadsfrist: 1. april (musikk) og 1. mai (dans).

Eget søknadsskjema og informasjonsskriv fås ved henvendelse til TKMK's ekspedisjon.

Instrumentlån

Gratis utlån av strykeinstrumenter og enkelte andre instrumenter i små størrelser. Utlån av enkelte spesialinstrumenter, bl.a. obo og fagott.